

Spesialiserte visjoner

Lise Fjeldstad snakket om kjærlighet, og satte med det tonen for seansen om visjoner i odontologien på årets landsmøte. Deltakerne i panelet ga til kjenne sin kjærlighet til faget, og særlig sin forkjærlighet til egen spesialitet. Visjonene som ble presentert, hvis det var visjoner, bar preg av denne forkjærligheten.

Traumatologi og tannskader hos barn

Professor Ingeborg Jacobsen har traumatologi som spesialområde, og tannskader hos barn som sitt hjertebarn. Hun tok oss med på en reise i utviklingen av denne delen av odontologien og endte opp i traumatologien anno 2005, hvor hun valgte å konsentrere seg om de mest alvorlige skadene. Jacobsen mener at det er all grunn til å være optimistisk. Hennes ønske eller visjon er at ambulanser får egnet oppbevaringsmulighet for utslåtte tenner. Og at publikum vet hva de skal gjøre: Kontakte tannlege straks, sette tannen tilbake på plass, eller oppbevare den i munnen, enten pasientens egen eller foresattes.

Hovedvisjonen er imidlertid at forskningen intensiveres og at det satses på grunnutdanning, etterutdanning og spesialistutdanning. Kompetansesentrene må få forskningsmidler og traumatologi og barnetannpleie må inn i kompetansesentrene, mener Ingeborg Jacobsen.

Fyllingsterapi før og nå

Professor Ivar Mjør, bosatt i USA, gikk langt tilbake i tid, i det han refererte Winston Churchill: «The further you look back, the more you will know about the future.» For rundt 100 år siden skrev den så å si autodidakte tannlegen, som gjerne kalles både fyllingsterapiens og den moderne odontologiens far, Greene Vardiman Black, sin lærebok, som Mjør fortalte at han hadde

Ingeborg Jacobsen, Ivar Mjør, Leif Tronstad og Leif Arne Heløe, alle professorer med lang fartstid og gode ønsker for odontologiens fremtid. Foto: Gudrun Sangnes.

de tatt frem igjen og lest nå nylig. – Hvis alle hadde kunnet like mye som Black, sa Mjør, ville det vært velstand, både i norsk og internasjonal odontologi. Han gikk igjennom de ulike periodene i fyllingsterapiens moderne historie, med amalgam og til en viss grad silikatsement fra 1950 til 1970, og deretter den hvite periode. For ikke å glemme gull, som har vært der hele tiden. Mjør snakket også om den generelle utviklingen i tannhelsen og profylaksens betydning, før han avsluttet med å slå et slag for den praksisbaserte, ikke akademisk høytravende, forskningen. Det er denne forskningen som er fremtiden, i følge Mjør, som er i gang med et prosjekt der han ønsker å involvere norske tannleger.

Fra plakk til biofilm

Professor Leif Tronstad fra Oslofakultetet evnet godt å formidle mye forståelig om sitt spesialområde; biofilm, som handler om hvordan bakteriene lever og vokser. Begrepet biofilm oppsto i 1978, men det er først de siste ti, eller kanskje bare fem årene at det er blitt

noe fart på forskningen. – Vi begynner å forstå hva som foregår, sa Tronstad, og det viktigste er å finne måter å gripe inn og forandre, ettersom vi ikke i all fremtid kan regne med antibiotikaen som har reddet oss de siste 60 årene. De mest pessimistiske spår at antibiotikaen er ute av bildet om 10 eller maksimalt 20 år, mens optimistene gir den 60 år til. – Vi må lære oss å lure bakteriene på en annen måte og forskningen, både i Norge og ellers i verden, må rettes inn mot å finne antiinfeksjonse metoder som kan supplere og erstatte antibiotika, sa Tronstad.

Professor Leif Arne Heløes bidrag blir gjengitt i sin helhet i neste nummer av Tidende.

Etter innledningene dreide spørsmålene og innvendingene fra salen seg mest om savnet av dristighet i visjonene, og etterlysning av retningslinjer for hvor man skal sette inn kreftene i fremtiden.

Ellen Beate Dyvi